

MONEDE RECENT DESCOPERITE ÎN SATUL CREDINȚA (JUD. CONSTANȚA)

TUDOR PAPASIMA

Aflându-ne recent, pentru recunoașteri de suprafață și cercetări arheologice de salvare, în partea central-sudică a Dobrogei¹, în satul Credința (com. Chirnojeni), am intrat în posesia a două monede descoperite întâmplător și izolat aici în anul 1987.

Prima, o drăhmă histriană emisă în sec. IV î.e.n.², a fost găsită în vecinătatea marginii de S-E a satului, de muncitorul agricol sezonier Gheorghe Humuzău.

Cea de a doua, o monedă turcească, descoperită în apropierea săpăturilor noastre din luna mai³, ne-a fost dată de ing. Romeo Nițu.

DESCRIEREA MONEDELOR

1. HISTRIA.

Av. Două capete de tineri, cel din dreapta inversat (↑ ↓).

Rv. I Σ; TPIH. Vultur pe delfin spre stînga. Sub delfin, sigla A. Pick, 416.

AR; 6,42 g; 18,8 mm; inventar Muzeu Constanța (MC), nr. 56133; fig. 1/1.

2. IMPERUL OTOMAN. MUSTAFA II (1695—1703).

Kurus, Konstantiniye, A. H. 1106 (= A. D. 1695).

Nuri Pere, p. 187, nr. 492⁴.

Bronz argintat?; Fals de monetărie?; 14,73 g; 38,5 mm; inventar MC, nr. 56134; fig. 1/2.

¹ Prilejuate de lucrările de investiții din zonă. Despre rezultatele de la Credința (unde săpăturile s-au desfășurat în perioadele mai, iulie-august 1987), cu colaborarea antropologului Mircea Șt. Udrescu, am prezentat o comunicare la cea de a XXII-a Sesiune anuală de rapoarte privind campania arheologică a anului 1987, Pitești, 25—26 martie 1988.

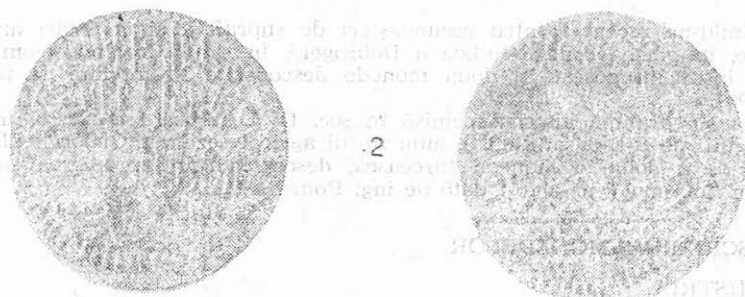
² Constantin Preda, după ce analizînd monetăria de argint histriană deosebește două grupe principale, încadrează piesele de felul celei de la Credința, în grupa a doua care „fără pătrat incus și cu un stil clasic remarcabil... se datează pe parcursul secolului al IV-lea, de la începutul și pînă în perioada ridicării și extinderii puterii economice și politice a Macedoniei” (Constantin Preda, H. Nubar, *Histria. III. Descoperirile monetare 1914—1970*, Buc., 1973, p. 25).

³ V. supra n. 1.

⁴ Identificarea aparține colegului G. Custurea, căruia îi mulțumim și cu acest prilej.

0 1 2 3cm.

0 1 2 3cm.

Fig. 1

Prezența unei emisiuni histriene în centrul Dobrogei meridionale nu ni se va apărea neobișnuită dacă am avea în vedere faptul că prin această regiune, în timpul celei de a doua epoci a fierului, trecea, se pare, plecând de la țărmul Mării Negre spre malul Istrului, un important drum de uscat. Părăsind cetatea Callatis, drumul parcurgea așezările de la Limanu, Hagieni, Albești, Cotu Văii sau, poate, pe cele de la Arsa, Pecineaga, Comana, General Scarisoreanu. Alte jaloane pe traseul său sînt descoperirile de la Fintina Mare, Cetatea, Văleni, Dobromir, Băneasa. O ramificație a acestei căi, avînd ca punct de pornire Fintina Mare, putea coborî pe valea Urluiei spre Zorile și Adamclisi, iar de aici se putea lesne ajunge la Dunăre, fie prin Ion Corvin — Viile, fie prin Hațeg — Rasova. De la Băneasa, drumul continua spre așezările din zona fluviului, între care am aminti pe cele de la Ostrov, Bugeac, Canlia, Izvoarele, Satu Nou etc.⁵

Așa, probabil, au ajuns pînă la Albești, Nastradin, Adîncata, Ion Corvin, drahme histriene⁶, și, de asemenea, n-ar fi deloc exclus ca, cel puțin o parte

⁵ M. Irimia, Pontica, XIII, 1980, p. 78.

⁶ Bucur Mitrea, StCl, VII, 1965, p. 156, nr. 9 (Albești); 157, nr. 19 (Ion Corvin); 158, nr. 22 și 24 (Nastradin și Adîncata).

din monedele de argint al Histriei, apărute în colțul de sud-vest dobrogean (Galița⁷, Ostrov — Regie⁸ și Canlia⁹), să fi urmat aceeași cale.

Referitor la circulația numerarului turcesc — și, poate, chiar al celorlalte state europene — în plină epocă medievală, în zona satului Credința, dispunem de o informație cuprinsă într-un important izvor. Aflat în Dobrogeea pe la jumătatea sec. al XVII-lea, binecunoscutul călător turc Evlia Celebi, în notele sale de drum (Seyahatname), consemnând faptul că: „satele dependente de Babadag sînt în număr de o sută“, și menționînd pe acelea dintre ele: „prin care am trecut ca să procurăm zahera cu bani“ (subl. T.P.)¹⁰, înscrie și localitatea Sofular¹, vechiul nume al satului Credința.

NEULICH IM DORF CREDINȚA (KR. CONSTANȚA) AUFGEFUNDENE MÜNZEN

TUDOR PAPASIMA

Der Verfasser behandelt zwei zufällig im Jahre 1987 im Dorf Credința (Gem. Chirnogeni) aufgefundene Münzen, und zwar eine histrianische Drachma aus dem 4. Jh. v.u.Z. und eine zur Zeit des Sultans Mustafa II (1695—1703) verfertigte türkische Münze (kurs).

⁷ Tudor Papasima, Pontica, XIII, 1980, p. 299—300, nr. 1 și 2.

⁸ Niculae Conovici, SCIVA, 30, 1979, I, p. 89, nr. 10.

⁹ Bucur Mitrea, loc. cit., p. 156, nr. 13.

¹⁰ Călători străini despre Țările Române, vol. VI, Buc., 1976, p. 388.

¹¹ Ibidem, p. 391.